

NAŠA VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA PRIREDITEV

Danes dopoldne je bila svečano otvorjena jesenska prireditev našega velesejma „Ljubljana v jeseni“

jubljana, 1. septembra.
Ze po ustajenju in tradicionalnem ceremonijelu je bil danes otvorjen jesenski velesejem, resnobo in svečano, kakor tudi zasluži prireditve tako velikega kulturnega in gospodarskega pomema. Posebno svečano obeležje je pa otvoriti del sam prostor, saj se je slovesnost letos izpod milaga neba pred direktojskim poslopjem preselila v okusno dekorirano in arhitektonsko efektivno koncertno dvorano paviljona I., kjer je glasbeni razstava.

Ze pred napovedano 10. uro so najboljši reprezentanti našega javnega življenja zasedli vse stole in napomili tudi stojisko, da je bila v dvorani prava gneča, ki nam je po svojih zastopnikih najjasnejše pokazala stremljenje vseh slojev prebivalstva za čim večjim napredkom velesejma. Zvoki koracnic vojaške godbe so pozdravili zastopnika kralja kraljevega osebnega adjutanta polkovnika Radovca, ki so ga pridržali predsednik velesejma veleindustrialec g. Fran Bonač, g. Avgust Praprotnik z ostalimi funkcionarji in direktorjem velesejma dr. Dularjem na čelu. Na odličnih prostorih so sedeli zastopnik vlade minister za socijalno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak za gospo soprogom Vido, ban g. dr. Drago Marušič, zastopnik ministra finančnih direktor g. dr. Valjavec, zastopnik prometnega ministra težavniki direktor g. Josip Cugman, zastopnik ministra prosvete protovrhništvo g. prof. dr. Josip Breznik, zastopnik ministra za šume in rade g. inž. Šivic, zastopnik ministra notranjih del načelnik g. dr. Vončina, komandant dravskih divizij general g. Čukavac s šefom štaba g. polkovnikom Sokolovičem, knezoškoft g. dr. Gregor Rožman, župan ljubljanski g. dr. Dinko Puš s soprogom in podčlanom g. prof. Jarcem ter večino občinskih svetnikov, župan mariborski g. dr. Lipold, župan ptujski g. Jerše, senatorja gg. dr. Gregorin in g. dr. Ravnhar, poslanici gg. Rasto Pustosemsek, Ivan Mohorič in drugi, proktor g. dr. Slavič, predsednik ZTOI g. Josip Rebek, član ZTOI g. Lenardič in drugi s tajnikom g. dr. Plessom in Pretnarjem, generalni sekretar Zvezde industrijev g. inž. Šunkelj, predsednik forcer g. dr. Slokar, veleindustrialec g. Dragotin Hribar, upravnik politike g. Kerševan s poveljnikom g. Grilom, predsednik Kmetijske družbe g. Detela, zastopnik trgovstva veletrgovca Smrkola, predsednik notarske zbornice g. dr. Kuhar, podpredsednik apelacije g. dr. Gradič, direktor poste g. dr. Tavzec, predsednik okrožnega odbora g. Pristov, direktor konservatorija g. Betetec, zastopnik JZG g. Josip Turk, predsednik OZUD Ivan Tavčar, predsednik Narodne galerije g. dr. Fran Windischer, načelnika banke uprave g. dr. Marn, inž. Židanšek, zastopnik konzulatnega zabora in Ljubljane, Zagreba in Beograda, izredno veliko število vsečinskih profesorjev ter zastopnic narodnega ženstva ter drugega odličnega občinstva.

Govor predsednika F. Bonača

Točno ob 10. je ogovoril zbrano gospodo predsednik velesejma g. Fran Bonač.

Cestita gospodel!

Ko orumene v tivolskem gozdu prvi koštanje listi v znak, da se priroda počasi pripravlja k zimskemu počitku, vzkljije na našem velesejškem prostoru novo življenje. Sto in sto mrljivih rok je na delu, da postavi na svoje mesto vse to, kar so zamisli in pripravili pozivovalni organizatorji naše letosnjake jesenske razstave. Danes, ko je vse to delo srečno končano, odpitamo naša vrata množicam obiskovalcem od blizu in od daleč, da si ogledajo plodove složnega dela naših gospodarskih in kulturnih oratjarjev. Naj vsi, ki pridejo na našo jesensko prireditve, vsej za nekaj bežnih ur pozabijo na vsakdanje skrb in zadrgje, ogled nase razstave naj juri vzbudi ponos na sposobnost in ustvarjanjo silo domačih ljudi, navda naj jih z zaupanjem v uspeh pridnega in smotrenega dela in včasih naj juri zarjo lepše bodočnosti.

Kot domačin klicem iskreno dobrodošlico vsem, ki ste se odzvali našemu vabilu, da prisostvujete današnji otvoritveni slovesnosti. (Govornik je po imenih pozidal najodličnejše dostojanstvenike.)

Cestita gospodel! Naša letosnjaka jesenska razstava se vam predstavlja v znamenju složnega sodelovanja naših gospodarskih in kulturnih delavci. Enako složno kakor pri tej prireditvi, moramo sodelovati v vsem javnem življenju brez razlike slojev in poklicev. Sino zdrav in krepak narod na pohodu navzgor. Otrešimo se nesloga in zavisti, zatrimo medsebojne prepire, odstranjujmo drug drugemu ovire in prispevajmo vsak po svojih močeh in zmožnostih, pa nam bo pot do slošnega blagostanja lažja in hitrejša.

V nizu letosnjih kulturnih razstav prednjači velika Glasbena razstava. V javnosti ni bilo še nikdar združenih takoli dokazil naše glasbene kulture, kakor na tej razstavi.

Umetnostna razstava »Slovenska pokrajina« nam prikazuje, kako gleda umetnik našo domovino. Razstava je zelo pesantna in zanimiva ter bo gotovo ugašala.

Po daljšem predsedniku imamo letos zopet higijensko razstavo pod devizo »Mati in dete«. Higijenski zavod v Ljubljani je s to razstavo primerno podprt, skrb za čuvanje nad zdravjem naših najdražjih.

Zaključek kulturnega dela jesenske prireditve tvori izseljenska razstava. Gospod Rudolf Selič iz Holandske nam s spremno roko orisuje jugos. emigracijo v zapadni Evropi, kjer se trudi naš rod za košček kraha.

V okviru gospodarskega dela letosnjake prireditve naj omenim na prvem mestu ribarsko razstavo, ki jo je organizirala Zveza ribarskih društev dravskih banovina. Ta razstava, ki predstavlja eno največjih

struktur velesejma, kaže delo ribičeve v preteklosti, razkriva sedanje stanje ribarstva in določa, da se da z umnim gospodarstvom dosegči gmotni dobiček tudi v tej panogi. Zamisel in izvedba te razstave je čudovita ter zasluži vso pozornost.

Po zaslugu društva »Živalica« imamo lepo razstavo perutnine, golobov, kuncov, in od 3. septembra naprej tudi ovac in koz. Jugos. kinološka zveza v Ljubljani pa predvodi dvodnevno mednarodno razstavo psov vseh pasem.

Posebnost je arhitektonska razstava, ki jo prireja Klub arhitektov Udrženja jugos. inženjerjev in arhitektov v Ljubljani. Ta razstava je deljena na dva dela. Prvi del tvorijo projekti iz področja kmetijskega stavbarstva, drugi del pa projekti za malo hišo. Razstavljena je tudi malo Weekend-hišica v naravnih večnosti.

Ko je pred 3 leti prišlo v Jugoslavijo do splošnega dviganja vlog iz vseh vrst delavnih zavodov, se je pokazalo, kako male so pri nas uvažajo pomen denarja zavodov za napredok gospodarstva. Da se o tem pouči na nazoren način našo javnost, je organizirala Zveza jugos. hranilnic po učnu Hranilničko razstavo, ki predstavlja večen pomen hranilnic v telesu našega gospodarstva. Pri pregledu razstavljenega gradiva si bomo šele prav na javnem kako ogromna škoda je, da so ti važni členi našega gospodarskega organizma vse sedaj razmeroma takoreč izločeni.

Tudi naša obrt in industrija je čestno zaspana na tej prireditvi, zlasti s pohtljivo stroko.

Posebno pozornost zasluži obrtniška razstava Zbornice za TOI. V sliki izberlah in grafikih prikazuje te razstava statistične podatke o gibnji obrtništva, obrtnem pospeševanju ter vseh drugim vplivom obrtnih zadevah. Tudi naša obrt in industrija je zastopana.

V okviru našega velesejma je še mnogo prireditve ki bo bo razgibala našo belo Ljubljano. Prednjači festivalskih plesov ki ga vrti v mestna občina v zvezi z našo upravo. V paviljonu je prirejena malo koncertna dvorana, kjer bodo dnevnno koncerti in občinstvu brezplačno dostopni. Natančno gledališče prireja svoje izbrane prisilite na prostem in v svoji hiši. Končno naj omenim že običajno tekmovanje jugoslovenskih hmonikarjev, ki bo 8. septembra.

Ob tej priliki izrekam v imenu uprave iskreno zahvalju za podporo in pomoč vsem oblastem in korporacijam, vsem sodelovalcem strokovnjakom in posebej našemu vremenu novinarstu.

Tudi predstojnični velesejmski prireditvi je pokrovitelj naš vladar Nj. Vel. kralj Aleksander. Pozivam vas, dragi gostje, da zaključimo našemu ljubljenu kralju traktati: Živijo!

Gospod minister! Prosim Vas, da otvorite našo jesensko kulturno in gospodarsko razstavo.

Govor ministra dr. F. Novaka

Ko so potihnili vzklik »živo« in ko je vojaška godba odvirkala državno himno, je stopil pred mikrofon na estrado minister za socijalno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak ter izogovoril:

Gospod izaslanik Nj. Vel. kralj!
Čast mi je imenom kraljevske vlade prisostvovati današnji slovenski otvoritvi odlične prireditve ljubljanskega velesejma, »Ljubljana v jeseni«. Gotovo je srečna zasmisel zdržati z gospodarsko razstavo tudi kulturno revijo. Gospodarska razstava je pomembna zlasti zato, ker ponovno dokazuje nezlonjamljiv naš optimizem in našo vero v bodočnost, pa tudi našo živo vztrajnost, s katero hočemo in moramo prebiti današnje gospodarske neprilike. Te neprilike se ne morejo zboljšati zgolj z uradnimi dekreti in naredbami; pomislite, da je tudi, da raznih ukrepov v drugih zemljah ne moremo kar tako aplicirati tudi na naši zemlji, ki ima svojevrstno gospodarsko strukturo. Saj tudi rastlina, prenešena iz teje zemlje, ne uspeva vedno v drugem podnebju. Potrebna je iniciativnost privrednih krogov samih in to inicijativnost v veseljem konstatiramo na današnji razstavi, ravnotako kot mrljivost in nezmanjeno veselje delu. Občudovanje vredna je požitovalnost našega kmetskega stanu, za katerega moramo iskati in najti sredstva, da dobri za svoje pridelke pravični ekvivalent. Poleg vsakdanjih dnevnih brig in skrb pri iščezajočih človek utehe v negovanju duhovnih vrednot v svoji izobrazbi in kulturi. Toli gospodarski, kolik duševni napredki pa črpajo svoje sile in moč iz ljubezni do lastne grude. Ljubezen do prirode, do vsega, kar se na tej zemlji nahaja, je trajen impulz za naš vsestranski razmah. Odlične so te

lastnosti našega naroda. Želja po gospodarskem napredku, smisel za naoblazbo in ljubezen do svoje lastne grude. Te lastnosti treba da gojimo in negujemo ter da jih globoko vcepmo mladini, ki je poklicna na nas nasledi.

V današnjem času nam je bolj ko kdaj potrebljena stanovska sloga, smisel za vzajemnost, za medsebojno pomoč. Ni danes časa za razne prepiske in nezdrave tekmovanje, ki izvira iz strankih nagibov. Tega tukuspa si danes ne moremo privoščiti, posebno ne na gospodarskem polju. Zavedali se moramo, da je nas vseh prva in največja dolžnost služiti skupnemu blagru, naši domovini, po vzoru in intencijah našega prvega državljanja, vrvšenega vladara Njegovega Veličanstva.

Gospoda! Mislim, da mi ni potreba še posebej povzeti, da posveča kraljevska

voda vso pažnjo gospodarskemu in kulturnemu podvigom; prinašam Vam njene pozdrave in iskrene želje za najboljše uspehe jesenski prireditvi ljubljanskega velesejma. Izjavljam, da je razstava otvorjena.

Po govoru g. ministra so si gostje v spremstvu velesejmskih funkcionarjev ogledali vse paviljone in se o vseh razstavah izrazili z največjim občudovanjem.

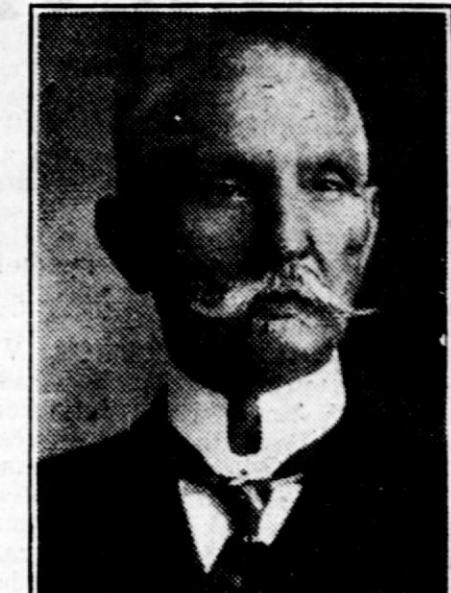
Razstava psov

Kmalu po otvoritvi so se mnogice v glavnem zgornje okrog razstave povzeli, kjer so tuji in domači strokovnjaki pod predsedstvom predsednika Jugoslovenske kinološke zveze g. dr. Lovrenčiča pričeli z ocenjevanjem psov na raznih prostorih razstavljajočih. Kar se tudi razstave psov same so strokovnjaki edini, da je razstavljen res veskozi odličen material, tako da razstava prav visoko presega zadnjo enško prireditve iz leta 1929.

Ali si že član .. „Vodnikove družbe“?

Juraj Režek - 80 letnik

Ljubljana, 1. septembra
Clovek bi ne verjal, da nosi naš Režek z osem križev na svojih ramenih, pa je vendar res, Rodil se je 2. septembra 1854 na Krašnjem vrhu pri Metliki. Učiteljev je dovršil v Ljubljani in je prvo učiteljsko službo nastopil leta 1875. Pet let je služboval v Preserju, 14 let v Kranju, potem pa v Ljubljani. Učiteljeval je skupno 49 let in je bil upokojen kot mestni šolski mestnik v Ljubljani.

Z svoje zastuge je bil odlikovan z redom sv. Save V. stopnje. Jubilant je ves čas svojega službovanja udejstvoval v nacionalnih vrstah in je kot tak vzor prednega učitelja. Kljub visoki starosti je pa še mladeničko gibčen, saj ga vsek dan vidimo, ko se visoko vzvražnem izprehajališču. Naj srečna usoda nakloni možu delo. Če mnogo zdravih in srečnih let.

Iz Trebnjega

— Občni zbor kmetijske strojne zadruge bo jutri takoj po prvi maši v gostilni Pavlin. Zaradi najnajosti vabi načelstvo, vse člane, da se občnega zборa zanesljivo udeleže.

— Velesejmske legitimacije dobre posnetki jesenskega velesejma pri občni začetni 2. Din. Ostanejo cene legitimacija, to je 18. Din, bo pobiral velesejmski urad sam pri žigosanju. Vsi posnetki imajo pravico do polovice voznine po zelenčnici s poseljno zelenčnico legitimacijo, ki jo vsekodobno pravimo. Veverica. Lovci otepojajo okrajljene prste, nenadno pa prestrašeno zakriči mož. Veveverica je splezala po njem...

Onkraj drevoreda je v vsem velikem paviljonu K najzanimivejša razstava. Delo je vse živo. Toda v drugi vrsti je v resnici razstava in ne skladisje živali. Vse so tako lepo razvrstili in vse je tako čisto, kot da so rejcji tudi arhitekti. Včeraj je bilo že vse pripravljeno. Komisija baš strogo pregleduje živali. Točke pišejo in računajo načinčno kot astronomi. Kar jo popina iz lepe kletke veverica. Lovci otepojajo okrajljene prste, nenadno pa prestrašeno zakriči mož. Veveverica je splezala po njem...

V paviljoni J. so vse vnočno razstavljajoči umetniške slike po stenah, razlagajo papir po stojalah, vitrinah — najbolj pešter material, note, pessmarice, fotografije, tabele, kopiske, knjige... Med tem papirjem, slikami, glasbilami itd. se pač lahko le orientira razstavljalec, ko vognju aranžiranju ustvarja iz kaosa harmonijo kot duh, ko je plaval nad vodami... Na teh se leže odlični glav skladateljev. Ubogi umesmrtniki, v kakšni nemilosti ste zdaj! Glave pri glavi na teh kot v turški vojni. Toda v drugem delu paviljona je delo že pri koncu. In na koncu paviljona se znajde nemadno v prvi pravcati koncertni dvorani. Vse je že pripravljeno; stoli stojijo v vrstah in na oder bi že lahko stopili godbeniki. Paviljon je, tako posrečeno preurejen v dvorano, da nimajo vtisa, da si v provizornem prostoru Ozadje odra je zakrito z zakriviljeno steno na poseben način, menda zaradi akustike. In iz tega naj ljudej presodijo, kaj vse se jim obeta. V skladatelju se bo lahko prenordil, ko bo preščudiral glasbeno razstavo, ali vsaj postane na lepem muzikant Koncertna dvorana bo vedno polna, saj bomo vsi postali ljubitelji glasbe na razstavi pred koncertnimi vrati.

V paviljona N so pa naši zatočišči naši slikarji. Skromnejši so kot glasbeniki, ki so zasedli veliki paviljon, toda saj ne namenljajo demonstrirati, kako mešajo barve in ne kako prosijo za podporo. Samo nekaj olinjatih slik in akvarelov so razstavili in kiparji so pokazali nekaj del. Tako da ne bo več nihče misil, da naši umetniki samo debitirajo po kavarnah. Razstava je že skoraj kompletna, reporter se ne more zavabiti nad neredom in umetnost je umetnost, slava in čast ji in pika.

Umetniki pa nimajo niti vsega paviljona, čeprav je majhen. V tretjini paviljona je proza, ki je mnogo delj od umetnosti, kot bi sodil po tanki steni. Ni misljivih razstav, čeprav je med aranžerji franciškan. Strašne številke, diagrami, karte in resnobe hiše ter palace hranilnic in stiskalnic učinkoviti napis, statistični material in še kupi papirja med pripravljalci — to impozanta. Toda, obiskovalci naj ne hodijo na hranilničko razstavo, preden niso bili na vsečnem prostoru, da bi jih ne minilo ves

DANES VELEFILMSKA OPERETA

KRALJA VALČKA

Opereta, polna veselja, petja, zabave in domaćnosti.
Predstavlja nam boj med Straussom in Lannerjem za najboljši valček.
Renata Müller, Vilma Fritsch, Paul Hörbiger, Rose Barsony
Predprodaja od 11. do pol 13. Predstave jutri ob 3., 5., 7½ in 9½.
ELITNI KINO MATICA TELEFON 21-24

DNEVNE VESTI

— Pravniški kongres v Zagrebu. Priprave na kongres so v glavnem zaključene in se bodo začele te dni razpošljati legitimacije ter programi za kongres, obenem z natančnimi navodili glede potovanj, prenočišč, izletov itd. Po doseganjih prijavah sodeč, bo to eden najmočnejših kongresov. Udeleženci iz Slovenije se odpeljejo v petek 7. septembra zjutraj in so jih od tega dne daleje rezervirana stanovanja.

— Inozemski učenjaki v Skopiju. V četrtik zjutraj je prispevala iz Beograda v Skopje skupina limnologov, udeležencev limnološkega kongresa. Inozemski učenjaki so prišredili v Skopiju prvič sprejeti. Na kolodvoru so bili zbrani profesorji skopljanske filozofske fakultete z dekanom dr. Kostićem, predstavniki oblasti in raznih korporacij. Včeraj je ena skupina učenjakov odšla pod vodstvom profesorja geografije dr. Jovanovića v Katlanovsko banjo pročevat Katlanovsko jezero, druga je pa odpovala v Ohrid.

— Iz »Službenega lista«. »Službeni liste kr. banske uprave dravske banovine št. 70 z dne 1. t. m. objavljeni zakon o konvenciji, ki se nanaša na okoriščanje proti rednega zračnega prometa med kraljevino Jugoslavijo in republiko Grčijo, uredbo o kartelih, uredbo o razveljavitvi določbe št. 79, zakon o nadzoru državnih uslužencev, izpremembo statuta Osrednjega urada za varovanje delavcev, odločbo o potnih stroških elanov upravnega in nadzornega odbora Državne hipotekarne banke kakor tudi o potnih in selivnih stroških osoba ter banke, izprememba št. 87a pravilnika o postranskih prejemnikih osoba državnih pravilnih naprav, izprememba 2. odst. št. 1. pravilnika za začasna zasebna skladisca za petrolej, deklaracijo madžarske vlade o spremenu fakultativne odredbe glede stalnega mednarodnega sodišča ratifikacijo konvencije o avtomobilskem prometu po Turčiji, oblaste banske uprave o pobiranju občinskih troškov v letu 1934 in razne oblike iz »Službenih Novic«.

Pri stevilnih nadlogah ženskega spola povzročajo »Franz Josefova gradička« najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefove vodek« zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefova gradička« se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Dalmacija v filmu. Na pobudo oddelka za turizem trgovinskem ministrstvu bo izdelan v Dalmaciji velik turistični film, ki pojde po vseh večjih mestih Evrope. V Berlinu, na Dunaju, v Pragi, Varšavi, Budimpešti in Curihu ga bodo videli ljudje zvečer v trgovskih izložbah. Poleg tega v lika izdelajo tudi več manjših filmov, ki pojdejo po kinematografih evropskih mest. Film bo prikazoval lepote našega Primorja, napredek v pogledu organizacije turizma, hotelirstva, našo obalo, pomorski in železniški promet itd. Do jeseni bo izdelan prvi del filma, ki bo obsegal Jadran, prihodnje leto pa pridejo na vrsto Južna Srbija, Slovenija in Bosna. Film bo izdelovala posebna ekspedicija zadruge za gospodarski film, ki je prispevala včeraj v Split pod vodstvom referenta oddelka za turizem v trgovinskem ministrstvu Milana Kuzmanovića.

— Pribor angleške vojnega brodovja. Danes je priplula na Sušak velika angleška vojna ladja »Royal Sovereign«. Od danes do prihodnjega ponedeljka priplove v suško pristanišče 13 angleških vojnih ladij. Danes so priplule angleške vojne ladje tudi v druge pristanišča gornjega Jadra.

— Nastop Vasje Pirca v Karlovcu. Naš šahovski mojster Vasja Pirc nastopi v Karlovcu v prvi polovici septembra kot gost karlovskega šahovskega kluba s simultanko.

— Zavarujte grezne in jame okrog hiš! Z otroci je velik križ. Venomer stikajo okrog hiš, se pode po vrtu ali pa se igrajo ob vodi. Zastonj dopoveduje otroku, česa naj se izogiblje in kam naj ne hodi. Posebno pogosto beremo o nesrečah, ki se priplete na deželi zaradi nezavarovanih greznic in jame, napolnjenih z vodo. Zadnji primer jebil ta leden na Kosišah pri Kamniku, kjer je utonil v jami za napajanje živine dve leti star fantek. Pogosti primeri takih nesreč nas pa opominjajo, da skrbno zavarujemo vse grezne, apnene in gnojne jame in druga podobna nevarna mesta okrog hiš. Otok je otrok in če ga le za bip izpustiš izpred oči, se mu lahko pripeti nesreča. Skoro gotovo pa bo marsikje tudi primer iz Kosiša in vsak opomin zadel na gihu ušesa in greznic in jame bodo še naprej ostale nezavarovane. Potrebni bi bili v tem pogledu stroga kontrola s strani občine ali pa oblasti, s čimer bi bila vnaprej izključena vsaka podobna nesreča.

— Slavnostna »Naša pot« so izšla za velejeman kar v dvojni stevilki, da doslej res se nismo imeli tako pestre in elegantly opremljene revije. Urednik Regally opisuje delo ljubljanske Zvezre za tukši promet in prav je, da vidimo prvič tudi v etiki voditelje tega prekoristnega pokreta. Kratek, a izvrstno ilustriran članek je posvečen festivalu slovenskih narodnih plesov, ostala vsebina pa po večini z najboljšimi barvami slike lepote naših krajev. Vladimir Kavunc je opisal gorenjski biser Radovljico. Rečljivo pa pot po zraku iz Ljubljane na Sušak, od tod v Zagreb in iz Zagreba spet nazaj v Ljubljano. Jože Plančar nas vodi v Savinjsko dolino v senco naravnih nebottnikov. Arnošt Adamič pa iz Zagorja v zasevko višavje. Davorina Ravljena spremjam skozi Železna vrata, a Ivan Vuk nam opisuje vedno novo in zanimivo Bosno, da reč ne moremo odločiti, kam bi poleteli v lepi jeseni. Drugi del revije je posvečen naračičnemu vprašanju našega sporta in družbe, saj nas Ludvik Mrzel seznanja z izvrstno pleso šolo Katje Detakove, Ivan

ne in odšel v park, da bi si končal življenje. Pač žalostna slika naših razmer, ko imamo na eni strani zaposlenih in dobro plačanih mnogo tujcev, domači strokovnjaki pa omagujejo pod težo življenja.

— Samonor bolnega delave. Pri regulaciji Neretve je bil zaposlen v Metkovču Ante Jelović. Te dni je zbolel, neke noči je pa izginil. Tovariši so ga iskalni in končno so našli njegovo truplo na dnu reke. Noge si je bil zvezal, da bi ne mogel plavati, da bi si bil v vodi premilil.

— Stanovanec nosetega dekleta v 50

Den mesečno. Na Tratinški cesti v Zagrebu stanuje v baraki noseté dekle in plačuje 50 Den mesečno, da sme prenočiti v dvartnici. Spi na starci slammari, kjer bo najbrž tudi porodila nezakonskega otroka, a v mestu je vse polno humanitarnih društev, ki se trkajo na prsa, čes, koliko store za trpečega bližnjega.

— Mož, ki je imel 36 vnuakov in 24 pravnikov. V vasi Praznice na otoku Braču je umrl te dni Tomo Buvinović, star 92 let. Mož je imel 36 vnuakov in 24 pravnikov.

Iz Ljubljane

— I Dvojni jubilej praznuje danes popolnoma na skrivaj ravnatelji Zadružne hranilice g. Hubert Ruprecht, saj je danes mimo 50, odkar je bil rojen v Trebnjem na Dolenskem kot sin znane napredne dravianske rodbine. Obenem je pa tudi 30 let, od kar se je posvetil bančni stroki, kjer je priznan strokovnjak, vedno vosten delavec in najboljši šef. Seveda ne smemo pozabiti njegove požrtvovale delavnosti v naprednih organizacijah, razen tega mu pa moramo čestitati tudi kot svojemu zvestemu ročniku, saj je naš narodni češ od svojih mladih let. Za naše narodno gospodarstvo in društveno življenje zasluženu mora še mnogo zadovoljnih delavljih let!

— Ij Cesta na Večni poti je v zgornjem delu pod občino Vič, precej trpela ob zadnjih načinih. Na nekaterih krajinah, zlasti ob Kolmannovi vili, je voda globoko razkopača cestnišča. Zdaj cesto popravljajo in navažajo gramoz. Valjaria nimajo, da bi nasip utrdili, in ker voda nima pravega odtoka, bo cesta tudi v naprej slaba.

— Ij Tudi na Sv. Jakoba trgu popravljajo cestnišča. Na vseh koncih in krajinah je zdaj v akciji pari valjar, zdi se, da so se končno vendar lotili urejevanja cest s pravim elatom. Cesta pred dekljuško šolo na Sv. Jakoba trgu je bila res potrebna popravila.

Damska kapela igra v

kavarni Central

Za časa velesejma odprto vso noč

— Ij Koncerti v razstavnih dvoranih na velesejmu. Danes popoldne ob pol 6. uri nastopi v koncertni dvorani v razstavnih prostorih paviljona J godba na pihala in moski zbor železničarskega društva Sloge. Godba zaigra več komadov pod vodstvom kapelnika Svetla, moski zbor pa nastopi pod vodstvom zborovodje Premča. Izvajata se tudi dve Sattnerjevi skladbi za moski zbor s spremljevanjem godbe. Jutri na nedeljo ob 11. uri dopoldne nastopi ravno tam Bežigrajski pevski zbor. Vodi ga g. Goodec. Bežigrajski pevski zbor, čeprav še malo društvo, ima prav dober moski zbor, ki je dosedjal nastopal povsed z velikim uspehom. Izvaja celo vrsto naših najpričujnejših del zborovske literature. Zvezčer ob pol 6. uri pa koncertina pomnoženi radio-orkester pod vodstvom kapelnika Daniela Gruma ter izvaja slovenska orkestralna dela. Vstop v koncertu je dovoljen s sporedom, ki se dobi za 2 Din pred vhodom v koncertno dvorano. Posnetniki velesejma, posečajte v velikem številu koncerte ob prički glasbenem razstav!

— Ij Ljudski simfonični koncert, ki ga izvaja v sredo, dne 5. t. m. v Filharmonični dvorani naš operni orkester, ima na sprednu predvsem plesno glasbo z ozirom s slovenske plesne, ki se izvajajo ta teden v Ljubljani. Operni orkester bo izvajal več Dvorakovih slovenskih plesov, dalje Čajkovskega Poloneza iz opere Onegin. Kamalinskajo od Glinka in del slovenskega skladbi za vodstvo Rostanda. Orlič (zgodovinska igra). Achard: Migo, dekle z Montparnasse (komedija). Besier: Sovražnik ljubezni (komedija). Galsworth: Robidinski oče (komedija). Strindberg: Veliki noč (drama). San Georges: Junak dneva (komedija). Zweig: Siromakovo jagnje (komedija). Zuckmayer: Cirkus (drama). Vprizori se na letnem gledališču v Tivoliju. Nestroy: Žveplo, Olje in Cikorija (veseloigra). Lengyel: Antonija (veseloigra). Poleg navedenih se bodo vprizaričati tudi dela za mladino in zabavna dela, ki ne bodo uvrščena med redne predstave. V umetniškem ansamblu ni sprememb. Kot gost režiser bo sodejoval dr. Branko Gavella, sreda sezone pa se vrne predvdom državno cesto, ki vodi iz Maribora v Ormož.

— Ij Ljudski simfonični koncert, ki ga izvaja v sredo, dne 5. t. m. v Filharmonični dvorani naš operni orkester, ima na sprednu predvsem plesno glasbo z ozirom s slovenske plesne, ki se izvajajo ta teden v Ljubljani. Operni orkester bo izvajal več Dvorakovih slovenskih plesov, dalje Čajkovskega Poloneza iz opere Onegin. Kamalinskajo od Glinka in del slovenskega skladbi za vodstvo Rostanda. Orlič (zgodovinska igra). Achard: Migo, dekle z Montparnasse (komedija). Besier: Sovražnik ljubezni (komedija). Galsworth: Robidinski oče (komedija). Strindberg: Veliki noč (drama). San Georges: Junak dneva (komedija). Zweig: Siromakovo jagnje (komedija). Zuckmayer: Cirkus (drama). Vprizori se na letnem gledališču v Tivoliju. Nestroy: Žveplo, Olje in Cikorija (veseloigra). Lengyel: Antonija (veseloigra). Poleg navedenih se bodo vprizaričati tudi dela za mladino in zabavna dela, ki ne bodo uvrščena med redne predstave. V umetniškem ansamblu ni sprememb. Kot gost režiser bo sodejoval dr. Branko Gavella, sreda sezone pa se vrne predvdom državno cesto, ki vodi iz Maribora v Ormož.

— Ij Umrl Nedavno je bilo vložljivo v gostilno Zdoljska Jakoba pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Vlomilec je najbrž stikal za denarjem, katerega pa je bil na dosti našel. Odnesel je 95 Din gotovine in nekaj cigaret v vrednosti 226 Din. Za storilcem poizveduje orložnik.

— Tativna jabolk. Te dni je nekdo otrebil jablano posestnico Heleni Ritonja v Sesteržah ter ji napravil škodo za 65 Din. Tat je pa obiskal še sadovnjak posestnika Dolencia Antona v Jablanah, kjer je isto tako odnesel nad 200 kg jabolk. Tat je orložnik že na sledu.

— Umrl je v Cirkovčih ugledni vaščan in ustanovitelj cirkovske hranilice in posnetnik Pernat Boštjan, v starosti 75 let. Naj v miru počiva!

— Spor za najdeno kolo. Ko se je pred dnevi mudila posestnica Peršuh Šuršula iz Lešja, občina Majšperk, na svoji njivi pri delu, je našla na njivi moško kolo znamke »Neger«. Ker je bilo lastnik neznan, je odpeljal kolo domov njen sin Martin ter ga uporabil. Kmalu pa se je dognalo, da je bilo kolo ukradeno kolarskemu mojstru Ivanu Česarju v Jablanah. Zato je sedaj bavi sodišče, ki bo ugotovilo lastnika.

— Ij Umrl so v Ljubljani od 25. do 31. avgusta. V navezeni dobi je v mestu umrl tako znameniti Kosirnik Pavel, 2 meseca, sin klijunčavnarskega mojstra. Celovška cesta 88/I. — V ljubljanskih bolnicah pa so umrli: Rozman Janez, 27 let, sin posestnika, Hrastnik, 18. občina Smlednik; Kozamernik Franc, 41 let, delavec. Vaša pri Medvodah; Kopitar Doroteja, 50 let, Vižmarje 74; Kovačič Anton, 38 let, podpredstnik finančne kontrole, Radec, 163; Ameršek Martin, 51 let, rudar, Sevnica, srez Brežice; Režek Michael, 50 let, dñinar. Zgornji Bernik 52. obč. Čerknje, srez Kranj; Pott Milan, 20 let, dijak. Šentvidova ulica 6; Trontelj Alojzija, 43 let, posestnik, Ponova vas 38, obč. St. Jurij pri Ljubljani; Cepin Alojzija, 20 let, hči delavca. Hauptmann 84.

— Brezposeln inženjer si je hotel kontakti življenje. Pod težo razmer je obupal v Banjaluki inž. Marko Durič, ki si je hotel v četrtek zvečer kontakti življenje. Napelj se je octove klinike na klobu v parku v Paviljoni, ko se je začelo na klobi stokanje. Prihiteli so ljudje in nesrečni inženjer je imel komaj še toliko moč, da je začepil: »Zastrupil sem se, potem se je pa ona vse. Prepeljale so ga v bolnico, toda zdravnik imajo le malo upanja, da bi mu mogli rešiti življenje. Inž. Durič se je že delil časa mudil v Banjaluki, kjer je hodil od Poncija do Pilata, da bi dobil si žibro, toda vse njegovo prizadevanje je bilo zamarno. Z zadnjim denarjem si je kupil octove klini-

ne in odšel v park, da bi si končal življenje. Pač žalostna slika naših razmer, ko imamo na eni strani zaposlenih in dobro plačanih mnogo tujcev, domači strokovnjaki pa omagujejo pod težo življenja.

— Samonor bolnega delave. Pri regulaciji Neretve je bil zaposlen v Metkovču Ante Jelović. Te dni je zbolel, neke noči je pa izginil. Tovariši so ga iskalni in končno so našli njegovo truplo na dnu reke. Noge si je bil zvezal, da bi ne mogel plavati, da bi si bil v vodi premilil.

— Stanovanec nosetega dekleta v 50

Den mesečno. Na Tratinški cesti v Zagrebu stanuje v baraki noseté dekle in plačuje 50 Den mesečno, da sme prenočiti v dvartnici. Spi na starci slammari, kjer bo najbrž tudi porodila nezakonskega otroka, a v mestu je vse polno humanitarnih društev, ki se trkajo na prsa, čes, koliko store za trpečega bližnjega.

— Samonor bolnega delave. Pri regulaciji Neretve je bil zaposlen v Metkovču Ante Jelović. Te dni je zbolel, neke noči je pa izginil. Tovariši so ga iskalni in končno so našli njegovo truplo na dnu reke. Noge si je bil zvezal, da bi ne mogel plavati, da bi si bil v vodi premilil.

— Stanovanec nosetega dekleta v 50

Den mesečno. Na Tratinški cesti v Zagrebu stanuje v baraki noseté dekle in plačuje 50 Den mesečno, da sme prenočiti v dvartnici. Spi na starci slammari, kjer bo najbrž tudi porodila nezakonskega otroka, a v mestu je vse polno humanitarnih društev, ki se trkajo na prsa, čes, koliko store za trpečega bližnjega.

— Samonor bolnega delave. Pri regulaciji Neretve je bil zaposlen v Metkovču Ante Jelović. Te dni je zbolel, neke noči je pa izginil. Tovariši so ga iskalni in končno so našli njegovo truplo na dnu reke. Noge si je bil zvezal, da bi ne mogel plavati, da bi si bil v vodi premilil.

JAVNOSTI!

Naša konkurenca protestira proti našim nizkim cenam. Na te proteste so odjemalci vedno odgovarjali z navalom na naše prodajalnice, mi pa z dobrim blagom in s še nižjimi cenami.

Ni jim prav, ker prodajamo poceni. Zato nas opravlja. Naša velika konkurenca na insceniranih zborovanjih malih ljudi kriči na ves glas, da smo na davkih plačali vsega 163.000.- dinarjev. Ta številka je imisljena, da bi škodovala našemu dobremu imenu.

RESNICA JE:

Država je od nas na račun davkov prejela samo za preteklo leto 12,210.421.- (dvanaest milijonov dve sto deset tisoč štiri sto dvajset en) dinar.

Razen teh milijonov je država dobila še okoli 7,000.000.- dinarjev na račun uslužbenega davka od naših nameščencev, katerim smo za delo v preteklem letu izplačali na dnevnicih, plačah in provizijah 37,786.301.- (trideset sedem milijonov sedem sto osemdeset šest tisoč tri sto en) dinar.

Hočemo postati največji davkoplačevalci.

Hočemo poceni obuti jugoslovenskega odjemalca.

Odločili smo se, da se vedno prej sporazumemo z odjemalcem kakor s konkurenco.

Direktor: Toma Maksimović

Ponson du Terrail: 111 Lepa židovka

Roman

— Jaz? — je vprašala mirno. — Meni ne bo težko dokazati, da vso nočniseni zapustili Touda. Sicer pa mislim, da ste na napačni sledi, če mislite, da so hoteli markiza umoriti.

— Zakaj?

— Ker mi je markiz sam večkrat omenil, da si bo končal življenje, če ne bo videl drugega izhoda.

— Je to res?

— Da.

— Potem je pa ta zadeva zelo zagonetna in priznat moram, da ničesar ne razumem. Kapitan, pazite dobro na to žensko. Gospod doktor, z vami bi pa rad spregovoril nekaj besed.

— Izvolute.

— Ali je mogoče, da bi ranjenca zaslišati?

— Žal ne, in mislim, da ga v štirinajstih dneh sploh ne bo mogoče zaslišati.

— Kaj pa, če bi odvedli to stanko k markizu, da bi jo videl? Ali mislite, da bi se mu na obrazu poznalo, da je njegova sovražnica?

— To bi se dalo storiti.

— Pa poskusimo.

Stanko so odvedli k markizu, toda zaželenjene uspeha niso dosegli.

— Izpustite to žensko, — je dejal Quevries, ko se je vrnil v salon. — Odstranite iz hiše vse ljudi.

Merotte in vsi drugi prisotni so takoj zapustili hišo.

— Markiz si je nedvomno hotel končati življenje, — je dejal Quevries zdravniku.

— Hm, — je zamrmral le-ta.

— Kaj sodite vi drugače? — je vprašal orožniški kapitan zdravnika.

— Jaz sem ugotovil, da je bila rana zadana zelo krepko. Mož, ki se zabode sam, navadno nima tako krepke roke.

— Če je tako, pa poiščite morilca, doktore.

— To ni moja stvar. Vendar bi pa na vašem mestu takoj odredil, da bi policijski agent strogo pazil na to stare baburo, ki je baš odšla.

— Ta misel mi napačna, — je vzkliknil Quevries.

In takoj je odredil, naj na Merotte strogo pazijo. Potem je pa z orožniki odšel.

Ta čas se je bila razširila po mestu vest, da si je hotel markiz de Mathalin končati življenje. Presenečenje je bilo povsod veliko. Ljudje so vedeli, da markiz ni mrtev, vsi so pa upali, da bo težki rani podlegel. Sicer je bil pa malokdo prepričan, da gre za samomor.

Cez tri tedne je dobil markiz de Mathalin bled, izčrpan, da se je komaj držal na nogah, od zdravnika dovoljenje, da sme prvič vstati.

Ko je sedel k oknu, je opazil v parku d'Amour Merotto, ki se je mimo grede ozrla nanj.

Markiz je takoj poklical staro ciganiko. Starka se ni dala dvakrat poklicati. Bilo je takoj jasno, da je načaš hodila okrog hiše, da bi jo poklical k sebi. Komaj je vstopila, je takoj vprašala markiza, kako se počuti.

— Le kako ste mogli seči po samomorilnem orožju, gospod markiz?

Markiz se je naglo obrnil in jo srepo pogledal.

— Le kako je mogoče, da ste mogli tudi vi verjeti tej bedasti izmišljotini? — je odgovoril s slabim glasom.

— Preostajalo ni nič drugega. Sicer pa, mar niste namestniku državnega tožilca sami izjavili, da ste si hoteli končati življenje?

— Da, to je sicer res, — je odgovoril markiz, — toda res ni, kar sem trdil. Pa vendar ne mislite, da bi se bil hotel usmrtil dan pred dvobojem? Ne. Resnica je, da so me hoteli umoriti.

— Umoriti? — se je začudila Merotte. — Kdo pa?

Markiz je nekaj časa molčal, potem je pa odgovoril:

— No, dobro, čujte samo, česa se iz tega dogodka še spominjam. Tiste noči, ko se je to zgodilo, sem se vračal okrog ene pomoči sam domov. Naenkrat sem zagledal, kako stoji pred vežnimi vrati in bridko plaka mlada grizetka. Seveda sem jo takoj vprašal, kaj počne pred hišo, toda namestnik odgovora je še bolj zaplakala. Pogledal sem ji v obraz, kolikor se je dal pri luninem svitu, in postal sem prijazen z njo. Povabil sem jo k sebi. Odklonila je, toda nisem se dal odgnati. Čez nekaj časa se je res udala in odšla z menoj. V sobi me je prosila, naj ugasnem luč, kar sem smeje tudi storil. Komaj sva pa bila sama nekaj minut v temi, sem začutil v prsih skelečno rano in onesvestil sem se. Priznati moram, da je imela krepko roko.

— To je pa cela zgodba, gospod markiz, — je vzkliknila Merotte.

— Počej mi, ali bi spoznali grizetko, če bi jo srečali na ulici?

— Ne vem, sicer pa močno dvojam, da je bila res grizetka.

— Zakaj pa niste povedali državemu tožilcu vsega po pravici? — je vprašala Merotte.

— Ker se hočem sam osvetiti. Sočasno bi se znalo kaznovati tega dekleta tako, kakor ga bom kaznoval jaz. Zanašam se na vas, da mi boste pri tem pomagali.

— Saj sem vam rekla, da se bova

zopet videla. Ali se uklonite mojim zahtevam?

— Z dušo in telesom.

— Dobro. Združena lahko premašava ves svet. Vsa bodočnost je našina, najino je bogastvo in tudi osveta, kar je glavno. Vse to je najino.

XXX.

SPLETKE

Tri tedne po opisanih dogodkih se je odigral buren in mučen dogodek v neki tesni bordeauxski ulici, kjer stanuje skoraj izključno samo plemstvo.

V ulici des Minimettes je stala palaca grofice Sare de Blossac, ki je stanovala tam s svojo hčerko markizo de Genouilhac in dvema svojima vnuknjama, Filipino in Hermino. Markiza de Genouilhac je bila vdova. Njen mož, mornariški častnik, je bil padel v Indiji v bitki med Francozi in Angleži.

Jesen se je nagibala h koncu oktobra, ko je odšla nekega večera markizu de Genouilhac na obisk k svoji prijatelji gospe de Feydien.

Bilo je dobre pole ure po njenem odhodu, ko je grofica Sara, nečakinja žida Samuela, ki je še vedno živel kot 90letni starec, v svoji sobi čital v pričakovanju trenutka, ko je navadno legla k počitku. Kljub burnemu življenu je bila še vedno zelo lepa. Njen polni obraz je še vedno kazal nežne poteze in obdajali so ga povsem beli lasje, ki so dajali grofici nepopisno dobrostanovo. Bilo ji je že skoraj 60 let, pa nič kazalo, da bi se bila posebno postarala.

V hipu, ko je zaprla knjigo, se je vrnila markiza de Genouilhac s svojima hčerama in vse so odšle takoj h grofici.

— Kaj se je zgodilo, dragi otroci? — je vprašala stará mama. — Pa vendar ni zadeva gospe de Feydien nesreča? Saj ste komaj prišle k nji, pa se že vračate.

— Nič hudega ni, mamica, gospa de Feydien je zdrava.

— Zakaj se torej tako hitro vračate? Pa vendar nji katera izmed vas ne nadomaj obokela?

— Ne eno, ne drugo, pač se nam je pa pripetilo nekaj mnogo hujšega, — je odgovorila markiza.

Sara de Blossac je takoj vstala in stopila k svoji hčerki.

— No, povej, kaj se je moglo zgoditi? Govori, rotim te! Kakšna nesreča se je pripetila?

— Grozna nesreča, — je odgovorila markiza solznih oči.

— Povej vendar, saj vidiš, da sem vsa iz sebe od strahu.

Dekleti nista razumeli materine bolesti in prestrašeno sta stali ob strani. Markiza je vstala in pozvonila. Ko je prišla komornica, je dejala:

Sedež stiške občine v Ivančno gorico

Zakaj se sklep večine občinskega odbora ne izvrši? — Prenos sedeža občine je nujno potreben

Muljava, 31. avgusta.

12. avgusta se je vrnil III. redni občni zbor občinske organizacije JNS za Stično. Udeležba je bila nad vse pricakovanje lepa. Posebno mi z Muljavo smo bili prav častno zastopani. Navzoč je bil tudi predsednik sreske organizacije JNS v Litiji g. France Lajovic.

G. Medved Alojzij, predsednik občinske organizacije je prav spretno vodil občni zbor, ki je potekal v največjem zanimanjem. Upravljeno je trajal neodiscipliniranost nekega člena, ki je na svojo pest dal istega dne zjutraj pred stičko cerkvijo klicati, da se ne vrši občni zbor; hotel je zasejati semo razdrobo v naše strnjene vrste, pa se mu ni posrečilo. Predsednik Medved je lahko z zadovoljstvom ugotovil, da pristaši JNS gredo disciplinirano za stranko in da sledi svojim voditeljem, ki res dela za blagor svojih somišljnikov, in da ne nasedajo raznim razdrobam, ki jim je samo za osebni dobitek. Vsi navzoči smo soglasno obeobili poskus zanesti razdrobo v naše vrste in poslovno še mi z Muljavo v sošedini vasi se bomo še bolj oklenili naše JNS.

G. Lajovic iz Litije je nam stvarno razložil gospodarski in politični položaj. Priporočal je slog in smotreno delo vseh za pravči naše države in za Sirjenje jugoslovenske nacionalne ideje. Na občnem zboru je bil izvoljen ožji odbor, na čelu z do-sedanjim predsednikom g. Medvedom.

Ožji odbor obstoji iz sledečih članov: Medved Alojzij, posestnik in sodavčar na Viru kot predsednik, Bregar Ignac, posestnik sin z Muljave kot I. podpredsednik, dr. Fedran Gregorij, zdravnik in veleposestnik na Hudjem kot II. podpredsednik, Potokar Alojzij, posestnik iz Drage kot tajnik in Eržen Ivan, sedlar in gostilničar pod Ivančno gorico kot blagajnik. Poleg teh odbornikov je bil izvoljen še sirši odbor, obstoječ iz 23 članov, samih uglednih mož in fantov, ki so nam porok, da bo organizacija tudi uspevala klubom napadom.

Poročilo predsednika Medveda o korakih glede prenosa občinskega sedeža v Stično v Stično kolodvor (Ivančna gorica) je občni zbor soglasno odobril in pooblastil predsednika, da še za vnaprej zastavi vse sile, da se čim preje prenese sedež občine na kolodvor Stična. Občni zbor ni mogel razumeti, zakaj oblast ne ugodji željni večini občanov in ne izvrši sklepa večine občinskega odbora, ki je že davno izglasoval prenos občinske pisarne v Stično kolodvor. Interes vse občine je, da je sedež v centru občine in to je le kolodvor Stična; posebno mi Muljavci in drugi sošedni kraji smo odločno zato, da je sedež pri kolodvoru; tjakaj smo navezani. S Stično smo pa nimamo prav nobenih vez. Trgovine so pri kolodvoru, cerkev in faro imamo na Muljavi, tudi šolo imamo na Polju (Muljavi), in za nas bi bila pot v občinsko pisarno predaleč; saj leži kraj Stična nad 2 km od kolodvora. Kolodvor Stična se siri; saj je bilo samo letos in lani sezidanih okrog 6 novih hiš, in kakor se obeta, bo drugo leto gradbeni sezona okrog kolodvora.

Po uradnih cenzitvah znaša škoda v občini Vinica 74.594, v občini Stari trg ob Kolpi 2.141.623 Din. Ako teži vstopi dodamo še vse, ki jih je neurje, kakršnega najstarejši ljudje v Beli Krajini ne pomnijo, povzročilo je ostali krajih črnomeljskega in metliškega sreza, o čemer smo tudi že poročali, znaša skupna škoda nad 2.500.000 Din. Za omiljenje bede revnega prebivalstva in kot prvo pomoč je nakazal ban g. dr. Marušič občini Stari trg ob Kolpi 20.000 Din. Prebivalstvo upa, da bo banka uprava nakazala še kako podporo, a načrt se, da mu bo priskočil na pomoč tudi Rdeči križ.

— Ta deček je ves po očetu.

— Da. Če mu vzamem steklenico,

se začne neusmiljenio deček.

Ves po očetu.

— Ta deček je ves po očetu.

— Da. Če mu vzamem steklenico,

se začne neusmiljenio deček.

Ruske polarne ekspedicije v letu 1934

Rusi sistematično prodirajo na sever in utirajo važno Severno morsko pot, ki jo je imela v načrtu že carska vlada

Zveza med Arhangelskom, Murmanskom in Vladivostokom, otvoritev in ureditev poti do izliva sibirskej rek, je večlikega pomena tako za razvoj trgovine in izkoriščanje naravnih bogastev teh krajov, kakor tudi za znanstvena raziskovanja. Zato posveča sovjetska vlada veliko pozornost Severni morski poti. »Izvestja« so priobčila oni dan sklep sovjeta ljudskih komisarjev SSSR in centralnega odbora VKS, ki razširja kompetenco glavne uprave Severne morske poti. Glavni upravi so bila poverjena vse gospodarska podjetja — trust Arktikugol, norilsko ležišča rude in premoga, trust Norilskstroj, ribiarska industrija in premogovna ležišča v Anadyru, očitno gospodarstvo na Novi zemlji, Vajgači, Kulgujevu itd. Naročeno je, da bodo:

naj razširi ti gospodarstvo

z ustanavljanjem novih industrijskih podjetij, trustov in kolektivnih gospodarstev. Glavni upravi je poverjeno tudi znanstveno raziskovanje, zlasti geološko proučevanje teh krajov. Poleg tega naj zagotovi promet na rekah Leni, Kolymi, Tazi, Pjasini, Hatanzi, Anabari Jani, Indigirk in Anadyru. V Arhangelsku bodo zgrajene nove ladjedelnice za izdelovanje lesenskih ladij, ladjedelnice v Pridivini bodo razširjene, Poledujske ladjedelnice morajo biti čim prej dogradene.

Glavna uprava ima na razpolago ledolomilce »Krasin«, »Jermak«, »Lenin«, »Dobryna«, »Nikitin«, »Makarov«, »Davidov«, »Litke«, »Maligin«, »Rusanov« in »Truvor«. Glavna uprava je dobila tudi vse ribiške ladje Belega morja. Veliko pozornosti so posvetili zgraditvi novih pristanišč in razvoju mladega polarnega mesta Igarke. Hidrografični del mora prinesi do leta 1937 navigacijske zemljvide vse Severne morske poti in najvažnejših dohodov k izlivu sibirskej rek. Poleg mreže gospodarskih baz bo razširjena

tudi mreža znanstvenih stanic.

Glavna uprava mora poskrbeti za vzgojo zgodnje štete strokovnjakov, meteoroologov, hidrografov, krmjarjev, pilotov, radiotehnikov itd. Ustanovljena bo visoka hidrografična šola, tehnike in tečaji za poedinne stroke. Za izdajanje znanstvenih del, zemljivedov in drugega gradiva bo ustanovljeno pri glavni upravi posebno založništvo. Severna morska pot naj bi pripomogla vsemu sovjetskemu gospodarstvu k razvoju. O letosnjem delu na tem polju piše namestnik šefa glavne uprave Severne morske poti S. Joffe:

»Prva Šmidova vest iz taborišča na ledeni gori, poslana po radiu 13. februarja, takoj po tragičnem koncu »Čeljuskina«, se je glasila, da borba za Severno morsko pot niti za hip ne bo popustila ne glede na ta neuspeh. Ta borba se vodi dalje. Letos gre ofenziva na široko razviti fronti. Katero so temeljne naloge glavne uprave Severne morske poti v navigacijskem razdobju leta 1934?«

Najprej je treba omeniti tradicionalno Karsko ekspedicijo. Moderna tehnika (ledolomilec, letala, opazovalne letalne stanic, radio) zagotavlja ladjam Karske ekspedicije pogode normalne redne paroplovbe. Nehto se človek spomni na zgodovino voženja po Karskem morju. Po poedinih drznih poskusih pripluti do izliva sibirskej rek v 15. in 16. stoletju sta prisla ruska raziskovalca Litke in akademik Ber v 19. stoletju do prepričanja, da je Karsko morje nedostopno.

Navzlic temu je carska vlada v začetku 20. stoletja postavila nalogu, zagotoviti pomorsko pot v Sibiriju. Stolypin in Kriščević sta skicirali leta 1910. razširjevalec te naloge v duhu Ščedrinovih pompadurjev. Predlagala sta, naj se proglaši v ustju Oba in Jeniseja režim »porto francos« (carine prost uvoz) in to je veljalo za zadostno. V luči naših uspehov se vidi krčevito prizadevanje carske vlade napraviti morsko pot v Sibiriju posebno klaverno. Karska ekspedicija je organizirana kot rečeno pod pogoji normalne plovbe. Letos vodi ladjo ledolomilec »Jermak«, klasična ladja, zgrajena po Makarovih načrtih.

Lani so prvič v zgodovini tri sovjetske ladje — »Pravda«, »Stalin« in »Volodarski« — priplute po Karskem morju in skozi ožino Borisa Vilckicega do morja Laptevov in v ustje reke Lene. Zal se ni posrečilo spraviti teh ladij nazaj, ostale so pri otoku Samuelova, kjer so srečno prezimovale.

Letos se bo lenska operacija ponovila. Ladje pripeljejo tovor za zlato industrijo, za trust Jakutosevmorput, pa tudi tovor za polarno stanico.

Letos bo poslan z Jeniseja po morju na Leno tudi rečni parnik »Partizan Ščetkin«. Njegova pot bo težavna. Lani je bila poslana na Leno po morju motorna ladja »Prva petletka« in železna barka. Razen tega je naročila glavna uprava Severne morske poti za reko Leno tri vlačilce in eden bo izdelan do konca tekočega leta. Na Leni grade Peledujske ladjedelnice, ki bodo letos izpopolnile trgovsko mornarico z manjšimi ladjami in čolni. Ti ukrepi bodo omogočili, da se bodo prihodnje leto v največjem obsegu razvile operacije na spodnjem toku Lene.

Če govorimo o nalagah drugih ekspedicij, moramo omeniti, da nam služijo za načrt izkušnje iz lanskega leta. Že med ekspedicijo Čeljuskina smo se sporazumeli s profesorjem Šmidtom v mnogih osnovnih vprašanjih; zlasti skrbno smo proučili vprašanje izgraditve najtežjega in najmanj raziskanega dela

Arktide, namreč vzhodnega. Na pobudo prof. Šmidta bodo zgrajene nove stanicne obali Vzhodnosibirskega in Čuhotskega morja,

kajti ti kraji so najmanj znani. Obenem se znatno pospešuje tudi delo v zapadnem delu Ledene oceana. Koloniste, prezimajoče na Zemlji Franca Jožefa, bo izmenjal ledolomilec »Tajmir«. Ta ladja bo opravljala tudi hidrološka dela in bo praktična šola mladih hidrologov. Izmenjava posadke stanic na Novi Zemlji in prevoz raziskovalnih skupin na novo Zemljo je bil poverjen dvema tovornima ladjama ljudskega komisarijata vodnega prometa, zasidranega v Arhangelsku.

Ledolomilec »Sibirjakov« je bil poslan v Arhangelsko v polnem obsegu. Ta je v preskrbi polarne stanic v vsem potrebnem. »Sibirjakov« pelje tudi velik tovor, nove hišice za stanicne, opremo za letališča, letala itd. Lani je delo led one-mogoči izvedbo stavbnega načrta na rtiču Čeljuskina v polnem obsegu. Ta stаницa je nameščena.

na najsevernejši točki celine v Arktidi, v ožini Vilckicega. Zato je uspeh plovbe Sibirjakova v letosnjem letu velikega pomena za pospešitev osvajanja Severne morske poti.

V navigacijskem razdobju letosnjega leta krene na pot ledolomilec »Sadko«, ki je

ležal 17 let na dnu morja,

od koder so ga nedavno dvignili. Za polarni kraj je »Sadko« zgrajen kot načršč. Ta ladja krene na Severni Zemlji, da sprejme na krov prezimajočo posadko z otoka Kamenjeva in zgradi stanicu na Cinovem rtiču. To je zelo težavna in odgovorna naloga. Ledolomilec »Sedov«, poslan lani proti Severni Zemlji, ni mogel doseči cilja zaradi debelega ledu. Iztovoriti pa tudi ni mogel opreme za novo stanicu na otoku Osamljena. Letos je bila poverjena tudi ledolomilcu »Sadko«. V delovnem načrtu stanic na Cinovem rtiču je poleg običajnih meteoroloških opazovanj in hidroloških del tudi iskanje svinca.

Ledolomilec »Rusanov« krene na morje po poti Laptevov, ki jo je nekoč že z velikim uspehom prevozel. »Rusanov« mora pripluti do zaliva Nordwick in pripljeti tja geološko znanstveno ekspedicijo, ki bo iskala nafto in organizirala v Nordwicku polarno stanicu. Nordwick je na posebno važen. Jemeljanjevova ekspedicija je pripljala po delu 1. 1933-1934 vzorce koristnih izkopnin tega bogatega kraja. V Nordwicku

so bili odkriti vrelci naftne.

Poleg soli in naftne so našli tu tudi ležišča samorodnega žvepla in premoga. Letos bo glavna naloga raziskati vrelce naftne.

V severozapadni del Karskega morja odplije posebna ladja »Sedov«, da razvije tam široko hidrografske in hidrološke delo. »Sedov« bo tudi vodil hidrografične ladje v Karskem morju. Centralni del severomorske poti — morje Laptevov — je zelo malo raziskano. V zapadni del tege morja je bil kot rečeno poslan ledolomilec »Rusanov«. Centralni del bodo raziskale mnoge stanicne, čiji osobe bo poslano po Leni. Motorna ladja »Prva petletka« ima nalogo organizirati stanicu pri Ljajhovskih otokih. Poleg tega bo hidrografična ladja v ustju Lene zagotovila zvezo z drugimi znanstvenimi bazami, ustanovljenimi v morju Laptevov. Letos nameravamo znatno utrditi stanicu na vzhodu. To delo je poverjeno dvema ladjama iz Vladivostoka.

Nameravamo tudi izmenjati prezimajoče koloniste na Vranglovec otoku, ki že pet let niso bili izmenjeni. Orjaški ledolomilec »Krasin« na Daljnem vzhodu daje najboljše jamstvo za to, da bo izmenjava pravocasno končana, on bo v polni meri zadostil potrebam te važne polarne točke. Letosnjih operacij se udeleži tudi ledolomilec »Litke«, ki je bil v generalnom popravilu. »Litke« odplije z vhoda na zapad, da bo lahko po potrebi priskočil na pomoč prezimajočim ladjam prve lenske ekspedicije in zasigural drugi lenski ekspediciji pot skozi ožino Vilckicega. Poleg tega je izdelan obširen načrt hidroloških del v Čuhotskem in Vzhodnosibirskem morju. Te naloge kažejo, kako odgovorna je plovba teh ladij.

Ob zaključku letosnjih operacij bomo imeli v Arktidi mogočno mrežo polarnih stanic, okrog katerih se osredotoča tako znanstveno delo, kakor tudi navigacijsko raziskovanje teh krajov, radiotelegrafske in telefonske zvezne, signalna služba in končno tudi raziskovanje naravnih bogastev.

Prehod k sistematičnemu delu v stanicah na vsej Severni morski poti namesto poedinih slučajnih ekspedicij je karakteristična poteza letosnjega načrta. Pred revolucijo so bile v Ledenu morju samo štiri polarme stanicne, lani jih je bilo 21, letos jih je pa že 36. Med drugimi bodo organizirane nove stanicne v zalivu Previdnosti, na rtiču Srce-Kamen, na otoku Koljučinu, pri rtiču Vankarem, štiri stanicne na morju Laptevov in dve stanicni v najtežje dostopnem delu severovzhodnega dela Karskega morja — pri Cinovem rtiču v Ruskih otokih.

Lani je preizmivalo v severnih stanicah 308 ljudi, letos jih bo pa že 450. Letos bo

močno utrjeno letalstvo na severu.

Izkusnje junaške epopeje Čeljuskincev so znova pokazalo, kolikoga pomena je letalstvo za delo v Arktiki. Letala morajo

v polarnih krajih pregledovati led, prevažati potnike in tovore, pomagati pri nesrečah itd. Lani so bile zgrajene letalske baze, ki delujejo vse leto. Dosegle so znatne uspehe. Letos bodo razširjene in zgrajene nove, tako na Zemlji Franca Jožefa, v Karskem morju, na rtiču Čeljuskina, v morju Laptevov, v Tiksi, na Severnem rtiču in v Wellenu. Treba je pripomniti, da so do letos delovali v Arktili v prvi vrsti.

uvrženi težki hidroplani.

čeprav so z velikim uspehom delovala tudi letala domače proizvodnje, zlasti R 5 in druga. Letos dovoljuje uspehi naše naprednije letalske industrije, da si pomagamo na široko z lastnimi velikimi hidroplani.

Lani je posvečala glavna uprava Severne morske poti posebno pozornost radioveze. Na obali Ledene oceana, od Arhangelske do Beringove ožine je bila organizirana nepretvrgna zveza s celo vrsto radio-postaj.

Požrtvovalni kadri naših radiotelegrafistov so vse leto z največjo vnenjo vodili radioposte in njihovo delo se je pokazalo zlasti pri reševanju Čeljuskincev. Letos je radiozveza že izpopolnjena. Zgrajeni sta bili dve močni razdelilni radio-postaji, na otoku Dicksonu in v Arhangelsku. Proga je opremljena z modernimi tehničnimi pripomočki, radiosvetilniki in požrtvovalni kadri naših radiotelegrafistov so vse leto z največjo vnenjo vodili radioposte in njihovo delo se je pokazalo zlasti pri reševanju Čeljuskincev. Letos je radiozveza že izpopolnjena. Zgrajeni sta bili dve močni razdelilni radio-postaji, na otoku Dicksonu in v Arhangelsku. Proga je opremljena z modernimi tehničnimi pripomočki, radiosvetilniki in

globinomernimi stanicami. Dva radijska svetilnika bosta zgrajena v Karskem morju, eden na vzhodu.

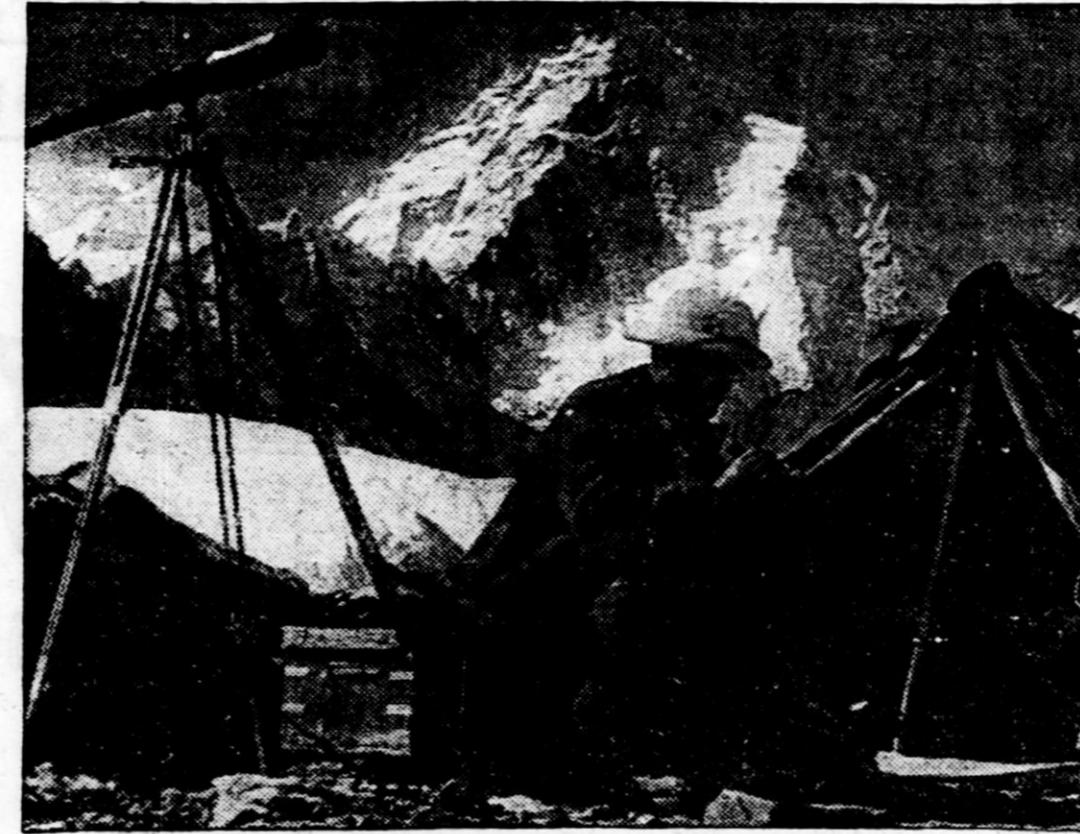
Najti znanstvenih del je letos močno razširjen. Posebna pozornost je posvečena hidrografskemu in hidrološkemu raziskovanju. Ta stroka je res še nerazvita, ki jih imamo na razpolago, so še vedno nezadostna. Znanstveno delo polarnih stanic je velikega pomena. Letos se bodo vršila v vseh 36 stanicah meteorološka opazovanja v 16 stanicah hidroloških del, v 11 pa aerološka. Poleg tega bodo nekatere stanicne proučevale

pojave atmosferske elektrike in zemskega magnetizma, zanimale se bodo pa tudi za aktinometrijo (merjenje energije žarkov), biologijo itd. Prvič v zgodovini bosta organizirani dve sinoptični skupini, na Dicksonu in Severnem rtiču. Obširna geološka dela so na načrtu na Cinovem rtiču, v Nordwicku in Čuhotki. V teh krajih bodo delali tudi geodeti.

Z hidrografska dela leta 1934-35 je bilo zgrajenih še več leseni čolnov. Manjši rečni ladji pa še ni dovolj, rabili bi jih mnogo več. Letos bodo prepeljani stavninski delavci in gradivo na otok Dickson, kjer bo zgrajena premočna baza. Pristaniška dela v Tiksi bodo v glavnem še letos končana. Projektirano je veliko delo na preskrbi Severne morske poti s svetilniki in raznimi navigacijskimi signali.

Naloge, utretni Severno morsko pot je težavna in odgovorna. Toda v borbi z elementarnimi silami se vzgajajo žilavi, požrtvovalni kadri, ki imajo takoj pogumega poveljnika, kakor je Otto Juljevič Šmid. Ti kadri so eno glavnih jamstev uspeha. Severna morska pot bo utrta.

Velik uspeh ekspedicije na Himalajo

Ekspedicija profesorja Dyrenfurtha je po silnih naporih dosegla vrh 7530 m visoke gore »Kraljica Marija«. Na sliki vidimo izmed taborišč ekspedicije.

Dedščina bivšega perzijskega šaha

Civilno sodišče v New Yorku je potrdilo oporno bivšega perzijskega šaha Ahmeda Kadžara, umrelga v Parizu leta 1930. Šah je odpotoval leta 1922 iz Teherana v Evropo, njegovo odstopnost je pa izrabil vojni minister Rim han, da je zasedel prestol in se proglašil za vladarja. Potomec dinastije Kadžarov je živel po tem neprjetjem presenečju v Parizu kot izgnanec.

Prvotno je bil zelo bogat, po padcu tečaja nekaterih vrednostnih papirjev pa znaša njegovo premoženje »sam se« dobra 2 in pol milijona dolarjev. Znaten del tega bogastva je pripadel šahovi materni Malalek Džahani, ki bo podedoval tudi obširna sinova posestva v Perziji. Mnogo je zapustil šah tudi svojim otrokom in desetim ženam, ki so ga spremajale v izgnanstvo. Vsaka je dobila 1000 dolarjev letne rente. 100.000 dolarjev je pa določenih za prevoz šahovih zemskih ostankov v Kerbelo v Iraku, kjer imajo perzijski šahi svojo grobnico.

Veliki knez Mihail še živi?

Umorjeni ruski car Nikolaj II. je imel brata Mihaila, ki je bil do rojstva carjeviča Alekseja prestolonaslednik. Ko se je car spomiladi 1. 1917 odreknil prestolu, je ponudila začasna vladna krono velikemu knezu Mihailu, ki je pa že takrat vedel, da bi ne more dolgo vladati in je krono odklonil. Dejal je, da bi jo sprejel samo z rok zakonito izvoljenega zastopnika ruskega naroda samemu, naj svobodno odloča o svoji usodi. Po boljeviškem prevratu so Mihaila izgnali v Perzijo, kjer je postal nekaj mesecov s svojim tajnikom Johnsonom in službeniki. Neke noči so ga pa boljeviški oddeli iz hotela in od takrat ni o njem dala ne sluga. Baje so ga nekje v gozdu ustrelili in zakopali.

Zdaj je pa objavil nek varšavski list

Napredok dolenjske živinoreje

Letos bo v območju Zveze seleksijskih organizacij na Dolenjskem šest premovanj živine

Ljubljana, 1. septembra.

Zadnja leta se je pospeševanje živinoreje v naši banovini oslonilo na seleksijske organizacije, zlasti se je pa pokazal močan napredok, ko se je lani jeseni ustanovila Zveza seleksijskih organizacij, ki ima 30 društva po raznih okrajih Slovenije. Duša vsega delovanja je, da se v tem večjem številu udeleži sestanka.

K premovanjima v St. Jerneju in St. Rupertu so člani živinorejskih zadrug prispevali v vsakem kraju približno po 100 komadov živine. V St. Rupertu je bila živila znatno boljša, kar je predvsem prispeval dolgoletnemu vplivu vzorne reje grofa Barba, ki že od 1. 1908 redi čistotrno montafonsko pasmo. Pri pregledih dobivajo reje za najboljšo živilo premije, saj podpira predvsem banovino seleksijska dela s podporami in tudi sreski kmetijski odbori ter občine in seveda tudi živinorejske zadruge same skrbce, da ne ostanejo vzorni reje brez nagrad. Ker je la malo sredstev za nagrade, seveda ne moremo misliti na kako odškodnino, temveč edino, da izpodbudo k še intenzivnejšemu delu za zboljšanje živine.

Glavne nagrade so dobili pri pregledu v St. Jerneju Ljazar Jože za bika, za krave pa Godina Franc, Piletič Karel in Rangus Jože, nadalje pa še preko 80 rejev iz vse okolice. — V St. Rupertu je dobil prvo nagrado Robert grof Barbo za bika in krave ter telice posamezno, nadalje pa tudi za vso pripeljano živilo kot skupino z res izrazitimi skupnimi obeležji družine. Razen tega vzorne skupine je dobil prvo nagrado tudi znani živinorejec Fran Zupančič z Rakovnika, poleg njega pa še Metelko Ivan z Rožemberka in Kurent Franc iz Škrilevja, poleg njih pa tudi še 80 rejev, da je bilo le nekaj živine izložene, kar pa lahko smatramo le za izjeme.

Ze premovanji v St. Jerneju in St. Rupertu sta pokazali veliko korist delovanja Zveze seleksijskih organizacij, zato pa želimo, da bi tako dobre rezultate videli tudi na ostalih premovanjih po Dolenjskem, obenem pa naj izvrstni rezultati opozoriti tudi naše oblasti, da ni več treba za drag denar iz inozemstva uvažati plemenske živine.

Predvidena javna dela v srežu Radovljica

Iz sklada za javna dela je prejet radovljški srez doslej 312.000 Din.

Jesenice, 29. avgusta.
Da se omili brezposelost in da se izvrši nujna javna dela, predvsem naprava novih ter zboljšanje starih cest in potov, zgradba mostov in regulacija rek in potokov, je prejet radovljški srez in sredstev banovinskega bednostnega sklada, doslej okroglo 252.000 Din in skupno iz sklada za javna dela okroglo 312.000 Din. Poleg tega se je porabilo za razna javna dela, ki so spodaj navedena, še iz rednega banovinskega proračuma 198.000 Din.

Za nakazane in zgoraj označene zneske, namenjene za izvrstitev nujnih javnih del, se je izvršila, odnosno se še izvršujejo naslednja javna dela: gradnja občinske ceste Jereka—Koprivnik—Gorjuše s sredstvi državnega sklada za javna dela in sredstvi rednega proračuna sreskega cestnega odbora. Stroški za zgraditev te prepotrebne ceste so proračunani na 700.000 Din in bo v letosnjem proračunski dobi za to delo na razpolago okroglo 250.000 Din. Dalje se bodo preložili razni nevarni ovinki na nekaterih banovinskih cestah, ki so važne za tujiski promet in denar za ta dela se bo dobil iz sredstev banovinskega bednostnega sklada po določenem programu.

Poleg tega so se iz sredstev rednega proračuna še izvršila javna dela: Zgradba mostu čez potok Pišenco na cesti Kranjsko gora—Vrste in razširitev ceste v Begunjah.

Predvidena pa so v doglednem času še naslednja javna dela: Dovozna cesta v Mojstrani, zgradnja mostu v Knicu, zgradba dveh mostov v Soteski, rekonstrukcija ceste na Vrste, preureditev občinske ceste Jereka—Koprivnik—Gorjuše, zgradba banovinske ceste Gorje—Mrzli studenec—

Uskovica—Srednja vas, preložitev banovinske ceste v Predtrgu, gradnja banovinske ceste Bohinjska Bistrica—Sorica, moderniziranje banov. ceste po dolini ob potoku Radovna do Mojske.

Najnovejša bi pač bila zgradba mostu čez reko Savo na Javorniku. Vendar zavisi zgraditev tega mostu od regulacije Save v tem okolišu. Vsi načrti za to so že pravljeni, ni pa še prislo do sporazuma med prizadetimi faktorji v vprašanju višine prispievkov.

V kolikor se bodo mogli vsi zgoraj navedeni načrti uresničiti, je odvisno od kreditov, ki bodo banovinskemu in sreskemu cestnemu odboru v rednih letnih proračunih na razpolago, kakor tudi od kreditov, ki se bodo stekali v banovinski sklad za javna dela.

Vsekakor so vsa zgoraj navedena dela nujnega značaja, ker so pota v gorski vasi silno strma in slaba. Isto tako pa je potrebno graditi nove in popraviti stare že obstoječe mostove. Zaradi slabih komunikacij se v naših lepih gorskih krajinah ne more razviti turizem v takem obsegu, kot bi bilo glede na nizke cene najnovejših živilinjskih potreščin to lahko mogoče.

Gorenjska je sedaj bolj kot kdaj prej navezanja izkušnju na tujiski promet, ker živi v izredno težkih razmerah naš kmet, obrtnik ter gozdni in sezonski delavec. Dobro urejenje ceste, ki bodo vezale našo visokoležečo letovišča z nizinskiemi, bodo privabilne v naše kraje tuje v še večjem številu kot doslej in ti nam bodo prinesli denar, ki nam je potreben kot dejž po dolgotrajni suši.

— Nesrečna, pravite? Zakaj?

— Pred dvema letoma se je omožila... Ste poznali Andrea Carree?

— Kak pa naj poznam ves Pariz?

— Ne, mislil sem, da ga morda slučajno poznaš... znan je bil namreč po vseh barjih Montparnassa. No torej, v tega Andrea Carree se je Solange začudila in tudi omožila se je z njim. On pa ne samo da jo je prezobzirno varal, temveč je kmalu zapravil skoraj polovic njene dote... Ona, vsa razočarana v svojih sanjah, je poskusila komati si življenje, in ko je okrevala, je ni preostalo seveda nič drugega, nego zahtevati ločitev zakona.

Raymond Leonoir je bil ves iz sebe pri misli, da se je mogel na svetu najti mož, ki je varal tako idealno bitje. Paul Vidal je ugani neizgovorjeno željo svojega mlajšega prijatelja in porabil je prvo priliko, da ga predstavi gospo Solange Carree. In Raymondova je očarala mlada žena, ki njeni nežni smehljaj ni mogel prikriti odseva žalosti, ki je še vedno težila njeno dušo. Solange je bil pa Raymond očividno všeč, kajti prvemu srečanju je sledilo drugo, iz slučajnega poznanstva se je razvilo prijateljstvo, dokler ni prišel Raymond Leonor nekega dne k Paula Vidalu s prošnjo, naj mu bo priča pri njegovem porokom s Solange.

Zakon je bil izredno srečen, toda kmalu je Raymond začutil, kako ga

— Strankin sestanek v Celju. Prihodnji redni mesečni članski sestanek občinske organizacije JNS za mesto Celje bo v sredo 5. t. m. ob 20.30 v Celjskem domu. Na sestanku bosta poročala finančni referent mestne občine g. dr. Dragotin Vrečko in narodni poslanec g. Ivan Prekoršek o regulaciji Savinje in pritokov. Članstvo mestne pa tudi okoliške organizacije je vabljeno, da se v tem večjem številu udeleži sestanka.

— Iz gimnazijalne službe. Suplent g. Fr. Rojšek je premeščen z drž. realne gimnazije v Novem mestu na drž. realno gimnazijo v Celju.

— Sportni dan v Celju. SK Olimp v Celju priredi v nedeljo 2. t. m. svoj VI. sportni dan na Glaziji. Ob 9. dopoldne se bo pričelo lahkoatletsko tekmovanje: met krogla, tek na 100 m, skok v višino, met disk, tek na 800 m, met kopja, skok v daljino, balkanska stafeta 800, 400, 200, 100. Ob 14. bo na Glaziji predtekma mladinskih nogometnih moštev, ob 15. predtekma rezervnih moštev, ob 16.30 tek na 200 m, načelo glavna nogometna tekma SK Rapid iz Maribora proti SK Olimpu, v odmoru glavne tekme pa stafeta 4 krat 100 m.

— Popravni višji tečajni izpit na drž. realni gimnaziji v Celju sta položila te dne kandidata Oton Baumgarten in Josip Grohar. Od vseh kandida in kandidatinj, ki so se letos prijavili k višjemu tečajnemu izpitu na celjski gimnaziji, ni nikdo padel.

— Iz Nočnega lekarstva službe imata do včetega 7. t. m. lekarna "Pri orlu" na Glavnom trgu.

— V celjski bolnici je umrla v petek 14. letna posestnikova hčerka Marija Povšetova iz St. Janža na Vinski gori.

Iz Maistrov

— Prisotek akcije za Maistrov spomenik. Neimenovani darovalec je izročil podpredniku Zveze Maistrov borcov g. J. Gutštinu 1000 Din za Maistrov spomenik. Zvezda MB se darovalcu za njegovo velikodusnost iskreno zahvaljuje. Če bi ta zgled načel mnoga posamezalcev, bi Maribor kmalu mogel postaviti svojemu odrešeniku in herotu generalu Maistrou dostenjan spomenik.

— Pojasnilo obveznega poveljstva. Obmejno poveljstvo razglasa, da morajo imeti planinci v obveznem pasu potrieno člansko izkaznico SPD od pristojne policijske oblasti. Vsi obiskovalci obveznega pasa se opozarjajo na to.

— Mojskega izpitna predavanja. Mariborska poslovnačica zborničnega obrtno-pospeševalnega zavoda je izredno delavna. Mimo raznih številnih tečajev za obrtnike je priredila že večkrat mojskega izpitna predavanja. Tako bo tudi letos priredila v septembru taka predavanja, ki so namenjene zlasti rokodelskim pomočnikom in pomočnicam. Predavanja, ki se bodo vršila samo ob številni udeležbi, so popolnoma brezplačna, zato je zleti, da ne bo na Mariboru in okolici nobenega pomočnika in pomočnice, ki se ne bi udeležila teh predavanj. Vršila se bodo skozi 15 večerov po dve ur. Koristi teh večnih obrtnih predavanj ne bodo izostale. Prijava za udeležbo sprejemajo pristojna obrtna združenja in obrtno zadržni nadzornik g. Založnik na sreskem načelstvu v Mariboru pismeno ali ustremno najkasneje do 6. septembra.

— Napad na mladenko. Mariborski redovalci so bili v četrtek pozvani v Trnje na pomoč hudo ranjeni mladenki. Neki hlapec je napadel nič hudega sluteč 24-letnega dekla. Zgrabil je gnojne vile in z njimi udaril mladenko tako močno po glavi, da ji je prebil lobanjo. Napadalec je že v rokah pravice in bo dobil za svoje dejanje zasluženo plačilo.

— Na dosmrtno ješo obsojeni požigalec umrl. V četrtek je umrl v mariborski moški kaznilični zloglasni požigalec iz stražnega.

grize ljubosumnost. Ne, ni bil ljubosumen na sedanjo, Solange mu je bila zares najidealejša žena, kakršno si je mogel želeti, toda ljubosumen je postal na preteklost, na tistega Andrea. Na Andrea Carree, ki se je bila Solange vanci prvič zaljubila, ki se je bil polastil njenega srca in telesa, ki je bil napravil skoraj še iz otroka ženo... Bil je neizrečeno ljubosumen na tega dona Juana, ki mu je o njegovem razuzdanosti pravil Paul Vidal. O, kako ga je moralna Solange ljubiti, da je mogla vse to prenatisati, kako ga je moralna ljubiti!

Raymond se ni mogel več premašovati in tako je začel svoji ženi očitat, da je preveč ljubila svojega prijatelja in porabil je prvo priliko, da ga predstavi gospo Solange Carree. In Raymondova je očarala mlada žena, ki njeni nežni smehljaj ni mogel prikriti odseva žalosti, ki je še vedno težila njeno dušo. Solange je bil pa Raymond očividno všeč, kajti prvemu srečanju je sledilo drugo, iz slučajnega poznanstva se je razvilo prijateljstvo, dokler ni prišel Raymond Leonor nekega dne k Paula Vidalu s prošnjo, naj mu bo priča pri njegovem porokom s Solange.

Tako so minili tedni in meseci, toda Raymondova ljubosumnost se ni nič zmanjšala. Nekoč, po trgovski konferenci, ko je stopal po Elizejskih poljih, je srečal pred hotelom Claridge Paula Vidala. Že dolgo se nista videla in Ray-

mond se je rad odzval Vidalovemu valbu, da bi Šla na kozarček portskoga v bar hotela Claridge. Ko sta prišla po stopnicami v bar, je obrnil nujno pozornost nase debeluhast možic, pravi dvojnik nekoč slavnega ameriškega filmskega igralca Fattyja. V družbi treh podjetnih deklev je možic naročil menda že deseti cocktail. Čim je zagledal prišleca, jima je pomahal v pozdrav. Morda je poznal Paula Vidala ali pa ga je smatral za koga drugega.

— Kdo pa je to, prosim? — je vprašal Raymond Lenoir.

Paul Vidal se je nekam v zadregi nasmehnil in odgovoril:

— To vam povem pozneje.

Šele ko sta stopila iz bara, je Paul ob slovesu priponmil:

— Vprašali ste, kdo je bil... inu, Andre Carree, prvi mož...

Raymond se je zdrznil in zardel. Tak je bil torej moj prednik, je pomisli, na tega izzeteča svojega prijatelja razuždanca sem bil ljubosumen?

Torej on in Solange?... Ničestov in brezpomembnost navadnega pijača je vrgla senco tudi na njegovo ženo...

Kako smešno, kako brezpomembno se mu je zdelo zdaj vse to... Raymond Lenoir se je vrzaval in zadržal korač... saj se je vrzal domov rešen ne samo svoje ljubosumnosti, temveč — kakor je to že navada — tudi svoje ljubezni.

mond se je rad odzval Vidalovemu valbu, da bi Šla na kozarček portskoga v bar hotela Claridge. Ko sta prišla po stopnicami v bar, je obrnil nujno pozornost nase debeluhast možic, pravi dvojnik nekoč slavnega ameriškega filmskega igralca Fattyja. V družbi treh podjetnih deklev je možic naročil menda že deseti cocktail. Čim je zagledal prišleca, jima je pomahal v pozdrav. Morda je poznal Paula Vidala ali pa ga je smatral za koga drugega.

— Kdo pa je to, prosim? — je vprašal Raymond Lenoir.

Paul Vidal se je nekam v zadregi nasmehnil in odgovoril:

— To vam povem pozneje.

Šele ko sta stopila iz bara, je Paul ob slovesu priponmil:

— Vprašali ste, kdo je bil... inu, Andre Carree, prvi mož...

Raymond se je zdrznil in zardel. Tak je bil torej moj prednik, je pomisli, na tega izzeteča svojega prijatelja razuždanca sem bil ljubosumen?

Torej on in Solange?... Ničestov in brezpomembnost navadnega pijača je vrgla senco tudi na njegovo ženo...

Kako smešno, kako brezpomembno se mu je zdelo zdaj vse to... Raymond Lenoir se je vrzaval in zadržal korač... saj se je vrzal domov rešen ne samo svoje ljubosumnosti, temveč — kakor je to že navada — tudi svoje ljubezni.

Sobota, 8. septembra.

— Reproduc. koncert. 7.45: Telovadba (Pustišek Ivko). 8.15: Poročila. 8.25: Orgelski koncert (plošča).

12.15: Plošča. 13.00: Čas, plošča. 13.15: Predavanje TOI: Propagandni obrtni teden. 13.20: Plošča. 13.30: Solističen koncert: Veršičeva — Drmota — Petrovčič (plošča).

14.30: Plošča. 15.00: Čas, plošča. 15.15: Čas, plošča. 15.30: Čas, plošča. 15.45: Čas, plošča. 16.00: Čas, plošča. 16.15: Čas, plošča. 16.30: Ljudska igra: Kozlovska sodba v Višnji gori. 17.30: Režigralski pevski zbor (plošča).

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozicov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tricikljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne.

TRIBUNA: F. BATJEL, LJUBLJANA, KARLOVSKA CESTA ST. 4. — Najnižje cene! Ceniki franko!

PLIŠE za volane v različnih gubah.
SPECIELNI ENTEL oblik, volan, šalov i. t. d.
AZURIRANJE, entel vložkov in čipk.
PREDTISKANJE, VEZENJE MONOGRAMOV, zaveza, perila.

Hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj

Prepričajte se in zadovoljni boste!

Kakor nova bo Vaša stara obleka ali plašč za malo denarja. To Vam nudi naša

sprejemnica za barvanje in snaženje

V KROJAČNICI PREZELJ, Vošnjakova ulica 4 (prejšnja Cesta na Gor. kolodvor) ki prevzema za tovarno Wagner iz Radovljice. Vsa oblačila se Vam elegantno zlikajo in skrbno posijejo. CENE ZMERNE!

**OD DOBREGA
K NAJBOLJŠEMU**

ste se napotili, ako greste izbrat blago z plašč, obleko in manufakturo sploh k tvrdki

Novak-Ljubljana

KONGRESNI TRG ST. 15 — PRI NUNSKI CERKVI

Najugodnejše cene! Ogramna izbira!

Nova posojila domačih denarnih zavodov so najuspešnejše sredstvo za pobijanje brezposelnosti.

Hranilnice so važen faktor za napredek zasebnega in javnega gospodarstva. Zato nalagajte denar v

Mestno hranilnico ljubljansko, Prešernova 3. Vloge, vložene po 1. I. 1933, izplačuje vedno v vsakem obsegu.

Vloge 408,000.000.- Din

Makulturni papir

prodaja

uprava "Slovenskega Naroda",
Ljubljana, Knafljeva ulica štev. 5

**GRAZER
MESSE**

OD 15. DO 23. SEPTEMBRA
MAROGASTA IN HRIBOVSKA BREZASTA PLEMENSKA ŽIVINA
OD 15. DO 18. SEPTEMBRA DRUGA RAZSTAVA ZVEZE PRAŠICERJEV
OD 20. DO 23. SEPTEMBRA STAJERSKI LES — ZASCHITA PROTI ZRACNIM NAPADOM Sejemski izkazi se dobe pri: Glavnih razpečevalnic sejemskih izkazov, banki BEZZAK, Maribor, Gospodska ulica št. 25

SLUŽBE

VRTNAR
išče s 1. oktobrom službo pri gračini, tovarni, vili ali kraj sličnega. — Vokal Karlovac, Rječka št. 41. 2674

IZURJENA PLETILJA
dobi zaposlitev. Vrhunc, Bled.

KUHARICO
večo tudi nemškega jezika iščem. — Loeffler, Celje, Kolenčeva št. 4.

VINIČARJA
oženjenega, iščem. — Ponudbe: Kaiser, Zagreb, Trg Kralja Petra št. 1.

KRAJEVNE ZASTOPNIKE
išče zavarovalnica proti pravizji in mesečni plati. — Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Zaslužek 2696c.

MLADE UČENKE
z dobrim glasom potrebuju. Ponudbe: Varga, Beograd, Prištinska 35.

KUPIM

DIESELOV MOTOR
za domačo elektrorno kupim. — Konšek, Trojane.

AVTO »FORD«
(limuzino) kupim. — Dohlešek, Mozirje.

DIESELOV MOTOR
kupim. — Konšek, Trojane.

POUK

STROJEPISNI POUK
novi tečaji, od 6. do 1/2. in od 1/2. do 9. ure zvezter. Šolnina znižana, učna ura Din 2.-. — Začetek pouka 3. septembra. Vpisovanje dnevno od 6. ure dalje. — Christofov učni zavod, Domobrantska cesta 15. 2606

STANOVANJA

Če oddajate ali iščete stanovanje
oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

LETOVIŠCARJEM NA BLEDU
se oddaja sobe z eno ali trem posteljam s hrano ali brez. — Mirna lega, električna razsvetljiva. — Pojasnila daje: Jerica Ažman, Bled I, Krekova cesta št. 88.

Dijaške sobe
oglašujte v »Slovenskem Narodu«. — Beseda 0.50 para.

PROSTORNO SOBO
s pečjo in elektriko, bližu centra, z zaslombom v družini, išče starejši stalen in soliden gošpod. Prednost dà mireni stranki, kjer so dani pogoji za večletno bivanje. — Ponudbe prosi pod »Stan in dom 69/2688c na upravo »Slov. Naroda« do 15. t. m.

DOPISOVANJE

KATERI PEK
nad 45 let star, samec ali vdovec, z večjo vsto denarja, bi bil pripravljen pomagati vdovi, posestnici dobro idoče pekarne. — Ponudbe na upravo »Slovenskega Naroda« pod šifro »Post 2670c«.

PROKLETSTVA LJUBEZNIC
romana v 2 delih, je še nekaj vezanih izv. na zalogi po znižani ceni Din 40.- (s poštnino Din 3.- več). — Naroda se v pravi »Slovenskem Naroda« v Ljubljani, Knafljeva ulica 5.

NEPREMIČINE

RESTAVRACIJA
v Zagrebu naprodaj. Stanarinaznaka. — Ponudbe: Tavčar, Zagreb, Mesnička 17.

GOSTILNO
v Mariboru, Rotovški trg 8 — oddam v najem.

VISOKOPRITLIČNA HISA
naprodaj. — Ugodna cena. — Zgornja Šiška št. 202. 2689

PEKARIJO
na deželi vzamem v najem. — Lach, Zlatar.

MESARLJO
vzamem v najem ali kupim. — Godec, Teharje.

PRODAM!

MALE PAPIGICE
samice po 30.- Din naprodaj v Ciglarjevi ulici št. 10. Meste. 2700

SIVALNI STROJ »PFAFF«
z okroglim čolniškom po nizki ceni prodam. Istotam se odda parketirana soba. — Krakovo, Kladezna ulica 26. 2692

SPALNICO
imitacija ptičjega favorja s psih prodaj na 1900.- Din Bičenc, Gospodska ulica 10. 2707

Novo renovirana
restavracija in hotel

Se priporoča uprava hotela in restavracije SOČA

Izreže: Josip Zupančič. — Za »Narodno tiskarno«: Fran Jezerek. — Za upravo in inseratni deli usta: Oton Christov. — Vsi v Ljubljani.

Deška sportna obleka že od

Din 60.-

Mornarska obleka od

Din 90.-

Kadetska obleka od

Din 210.-

Praktična American obleka od

Din 190.-

**PRVI KORAK
V ŠOLO**

Šolo-kostim od

Din 70.-

Pump-hlače od

Din 60.-

Posebne hlače od

Din 30.-

Mornarski boy-plašček od

Din 190.-

Hubertusi od

Din 160.-

TIVAR
OBLEKE ZA VSO DRUŽINO

**PREMOG
DRVA**

Telefon štev. 3934

LJUBLJANA, Kočevska 19

52/T

Restavracija

Gajev hram

nudi najcenejšo okusno in snažno pripravljeno domačo hrano. Poleg tega prvorosten cviček, silvanec, sremško črnino in še druga domača vina.

Abonenti se sprejmejo po nizkih cenah.

Se vladljivo priporoča

O. Kaučič.

**Krojaški modni atelje
J. JELOVŠEK, LJUBLJANA,**

Kongresni trg 8-I (poleg kina Matice)

se priporoča za izdelavo oblek, površnikov in suken vseh vrst. — Moderni kroj. — Solidna izdelava. — Zmerne cene.

**Narodna
tiskarna
LJUBLJANA**

KNAFLJEVA

5

IZVRŠUJE VSA
TISKARSKA
DELA
TER SR
PRIPOROČA

ZA CENJ. NAROCIRR

sprejema abonente na
hrano in stanovanje

od Din 450.- NAPREJ

RAZGLAS

Soča

spomognost

ponabnogost